

ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 3

ADMINISTRATIVE FACTORS OF SCHOOL ADMINISTRATORS
AFFECTING THE SCHOOL INTERNAL QUALITY ASSURANCE
UNDER THE OFFICE OF NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA 3

¹วีระพงศ์ สิริพัชฌ์กรณ์ และ ²กนกกร ศิริสุข

¹Weerapong Siripatchayakorn and ²Kanokkorn Sirisuk

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, ประเทศไทย

¹Songkhla Rajabhat University, Thailand

¹weerapong.siripatchayakorn@gmail.com, ²kanokkorn.si@skru.ac.th

Received :December 4, 2024; **Revised :**January 5, 2025; **Accepted :**January 29, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 3) ศึกษาปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครู จำนวน 308 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษาและสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความการเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.975 สถิติที่ใช้ในการ

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด 2) การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และ 3) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร (X_5) ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร (X_2) ด้านโครงสร้างองค์กร (X_4) ด้านภาวะผู้นำ (X_1) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_3)

คำสำคัญ : ปัจจัยการบริหาร; การประกันคุณภาพภายใน; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to; 1) Study the administrative factors of school administrators, 2) Study the school internal quality assurance, and 3) Study the administrative factors of the school administrators affecting school internal quality assurance under the Office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area 3. The sample group was 308 civil servant teachers. They were obtained by stratified random sampling according to the size of the schools, and then simple random sampling by drawing lots or a lottery. The tool used was a questionnaire, which was a checklist and 5-level rating scale with a reliability value of 0.975. The statistics students' satisfaction towards SQ4R learning method management with the multi-used in this study were percentage, average, standard deviation, and stepwise multiple regression coefficients. The results showed that: 1) Administrative factors of school administrators in a whole aspect, was at the highest level. When considering each aspect, it was found to be both at a high level and the highest level. 2) The school internal quality assurance in a whole aspect, was at the highest level. When considering each aspect, it was found to be at the highest level in every aspect. 3) A multiple regression analysis of administrative factors of school administrators affecting the school internal quality assurance under the Office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area 3, showed that the

factors of school administrators affecting the school internal quality assurance operations included the following aspects: Personnel development (X_5), Organizational environment and culture (X_2), Organizational structure (X_4), Leadership (X_1), and Information technology (X_3).

Keywords : Administrative Factor; Internal Quality Assurance; School Administrator

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ถึงมาตรา 51 สรุปได้ว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันภายในและระบบประกันภายนอกให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษารองรับการประเมินภายนอกและเพื่อให้กระบวนการจัดการศึกษาของรัฐได้มาตรฐาน (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2562: 14)

ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ต่อมากระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในการพัฒนาส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา, 2561: 3) จากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ออกประกาศ เรื่อง แนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 เพื่อให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 และให้หน่วยงานต้นสังกัด ใช้เป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินการเพื่อการพัฒนา ส่งเสริมกำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561: 49-67)

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นเป้าหมาย รวมทั้งมาตรฐานกระบวนการดำเนินงานและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่เชื่อว่าส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ในระหว่างดำเนินการจัดการศึกษาสู่เป้าหมาย สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด จำเป็นต้องพัฒนากลไกในการติดตามตรวจสอบคุณภาพ

การศึกษาด้านการบริหารและจัดการ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561: 13) ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่า ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านเทคโนโลยี และปัจจัยด้านภาวะผู้นำ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (ศิริวรรณ, 2566: 201)

จากประเด็นข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 เพื่อให้ผู้มีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และหน่วยงานต่าง ๆ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
3. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 221 แห่ง จำนวนข้าราชการครูทั้งหมด 1,548 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 308 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงในนคร เสรีรักษ์ และภรณ์ ติราชภูริวิเศษ, 2555) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มสถานศึกษาแบบแบ่งชั้น (Stratified

Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา โดยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ตามสัดส่วนของขนาดสถานศึกษา และสุ่มครูในแต่ละสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร 3) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ด้านโครงสร้างองค์กร และ 5) ด้านการพัฒนาบุคลากร

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และ 7) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ ขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ จำนวน 28 ข้อ

ตอนที่ 3 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ จำนวน 32 ข้อ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ตามขนาดสถานศึกษา ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพทั่วไป	จำนวนคน (n=308)	ร้อยละ
ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	103	33.44
ขนาดกลาง	179	58.12
ขนาดใหญ่	26	8.44
รวม	308	100.00

จากตาราง 1 พบว่า สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 308 คน พิจารณาตามสถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 58.12 รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 33.44 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.44 ตามลำดับ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยการบริหารของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน	ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	ด้านภาวะผู้นำ	4.48	0.29	มาก
2	ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร	4.53	0.31	มากที่สุด
3	ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.51	0.30	มากที่สุด
4	ด้านโครงสร้างองค์กร	4.52	0.27	มากที่สุด
5	ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.52	0.28	มากที่สุด
รวม		4.52	0.26	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.53$, $SD = 0.31$) ด้านโครงสร้างองค์กร ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.27$) ด้านการพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.28$) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.30$) และด้านภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.29$) ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.55	0.30	มากที่สุด
2	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.56	0.25	มากที่สุด
3	การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.53	0.28	มากที่สุด
4	การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.54	0.30	มากที่สุด
5	การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา	4.54	0.27	มากที่สุด
6	การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.54	0.28	มากที่สุด
7	การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	4.55	0.29	มากที่สุด
รวม		4.54	0.24	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.25$) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.55$, $SD = 0.29$) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.55$, $SD = 0.30$) การติดตามผลการดำเนินการให้

คุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.27$) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.28$) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.30$) และการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.53$, $SD = 0.28$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ตัวแปรพยากรณ์	B	Std.Error	β	t	p
1. ด้านการพัฒนาบุคลากร (X_5)	.241	.047	.282	5.136***	.000
2. ด้านบรรยากาศและ วัฒนธรรมองค์กร (X_2)	.223	.037	.250	5.987***	.000
3. ด้านโครงสร้างองค์กร (X_4)	.184	.049	.205	3.774***	.000
4. ด้านภาวะผู้นำ (X_1)	.117	.033	.157	3.512**	.001
5. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_3)	.075	.034	.100	2.228*	.027
ค่าคงที่	.757	.152		4.965***	.000
R = .823 R ² = .678 S.E. = .125 * ≤ .05, ** ≤ .01, *** ≤ .001					

จากตาราง 4 พบว่า การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จากตัวแปรพยากรณ์ 5 ตัวแปร ทุกตัวแปรส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามลำดับดังนี้ ด้านการพัฒนาบุคลากร (X_5) ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร (X_2) ด้านโครงสร้างองค์กร (X_4) ด้านภาวะผู้นำ (X_1) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_3)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมของตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ตัวแปรกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 มีค่าเท่ากับ .823 ($R = .823$) ค่าความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ .125 ($S.E. = .125$) และพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร (X_5) ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร (X_2) และด้านโครงสร้างองค์กร (X_4) ตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คือ ด้านภาวะผู้นำ (X_1) และตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_3) โดยสามารถทำนายการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\hat{Y}$) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ได้ร้อยละ 67.8 ($R^2 = .678$) สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$\hat{Y} = .757 + .241 (X_5) + .223 (X_2) + .184 (X_4) + .117 (X_1) + .075 (X_3)$$

$$\hat{Z} = .282 (X_5) + .250 (X_2) + .205 (X_4) + .157 (X_1) + .110 (X_3)$$

อภิปรายผล

1. ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรม ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านการพัฒนาคูคลากร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านภาวะผู้นำ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีวิสัยทัศน์องค์กรแห่งความเป็นเลิศ ผู้เรียนมีคุณภาพในศตวรรษที่ 21 บริหารตามหลักธรรมาภิบาล บูรณาการศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน มีพันธกิจในการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ พัฒนาสถานศึกษาและระบบบริหารจัดการศึกษาทุกระดับให้มีความปลอดภัย และจัดการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์และพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการของหน่วยงานในสังกัดให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเหมาะสมกับบริบทโดยยึดหลักธรรมาภิบาล นอกจากนี้ยังมีเป้าประสงค์เพื่อให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะที่สูงขึ้น มีการใช้สื่อเทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในการบริหารจัดการ สถานศึกษามีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการยึดหลักธรรมาภิบาล และมีการบริหารจัดการในการกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ดังนั้นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จึงได้มีการพัฒนาปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทวัญ เจะเศษ (2560: 276) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ

ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านความผูกพันต่อองค์กร และปัจจัยด้านเทคโนโลยีและการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วริษา เจียรวิชัยบุญญา (2564: 102) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ จักรพงษ์ วงศ์สุวรรณ (2564: 181) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชคชัย พรหมมาก (2561: 69) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกุม ไบภักดี (2566: 31) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 มีเป้าประสงค์เพื่อให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวง และได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบท มีกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ ยกระดับ

คุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา นอกจากนั้นยังมีจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีคุณภาพ จึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดให้ความสำคัญในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษากายในสถานศึกษาของตนเองตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 และกฎกระทรวงการประกันคุณภาพ พ.ศ.2561 ของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับวิจัยของ สิริพร บุญทิพย์ (2565: 82) ได้วิจัยเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษากายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุุมพร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษากายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมา คือ การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุดการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษากายในสถานศึกษา และยังสอดคล้องกับวิจัยของ มยุรี วรวรรณ (2563: 56) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมา คือ จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพกายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพกายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 3 มีตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมด 5 ตัวแปรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพกายในสถานศึกษา ตามลำดับ ดังนี้ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านภาวะผู้นำ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีพันธกิจเพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศและพัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานในสังกัดให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเหมาะสมกับบริบท นอกจากนั้นยังมีเป้าประสงค์คือผู้บริหารมีการใช้สื่อเทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรมในการ

บริหารจัดการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยระบบประกันคุณภาพภายใน มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นยังมีจุดเน้นที่พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีคุณภาพและการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีประสิทธิภาพจึงทำให้ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษานั้นส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเนื่องจากทั้งสองตัวแปรเป็นสิ่งที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ให้ความสำคัญและกำหนดเป็นนโยบายเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารนำมาใช้กำหนดเป็นนโยบายของสถานศึกษา

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพราะฉะนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ควรให้ความสำคัญและนำไปพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ส่วนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพราะฉะนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ควรมีการกำหนดนโยบายในการนิเทศ ติดตามสถานศึกษาในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 นอกจากนั้นปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านภาวะผู้นำ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรเป็นปัจจัยได้รับการนำไปวิเคราะห์ทิศทางการบริหารการศึกษาเพื่อนำไปกำหนดเป็นนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา หรือนำไปสร้างเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเพื่อให้มีความรู้ความสามารถและนำไปพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

ราชกิจจานุเบกษา.(2561). เล่มที่ 135 ตอนที่ 11 ก, 3-5.

- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). *การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตดิ้ง.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตาม กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ห้างหุ้นส่วน จำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตดิ้ง.
- ศิริวรรณ จันทับ. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์. วารสาร Education Journal คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 6(2), 194-207.
- เทวัน เงาะเศษ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มัธยมศึกษาในจังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 13. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. 13(2). 276-292.
- วริษา เจียววิญญู. (2564). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จักรพงษ์ วงศ์สุวรรณ. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร.
- โชคชัย พรหมมาก. (2561). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สกุณา ไบภักดี. (2566). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร. วารสาร สมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย. 5(1), 27-40.
- สิริพร บุญทิพย์. (2565). สมรรถนะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นคร เสรีรักษ์ และภรณ์ ติราชู่วิเศษ. (2555). *วิจัยไม่ใช่เรื่องยาก* พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สามลดา.
- มยุรี วรวรรณ. (2563). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

